

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักและขบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหลักการทางทฤษฎี กับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและให้ขอเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้ถูกต้องตามทฤษฎี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ รวมจำนวน 13 คน ผู้วิจัยแบ่งประชากรทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้ประเภทการจัดการศึกษา และเพศของผู้เรียนเป็นเกณฑ์พิจารณา

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิด (Open-ended Interview) ซึ่งจัดสร้างขึ้น แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็นสองตอน คือ ตอนแรกเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่สองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้รัดกุม และตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลอง 2 ครั้ง การทดลองครั้งที่ 1 นำไปทดลองใช้กับอาจารย์วิทยาลัยบพิตรพิมุข จำนวน 1 คน ซึ่งมีความรู้ความสนใจ และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัย ต่อจากนั้นก็นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่กำหนดใช้ เป็นประชากรทดลองจำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการจับสลาก (Simple Random Sampling) จากกลุ่มวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม ๆ ละ 1 คน นำแบบสัมภาษณ์นั้นมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จึงได้นำออกใช้สัมภาษณ์ประชากรจริง จำนวน 13 คน

แบบสัมภาษณ์ครั้งแรก เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 6 ข้อ ตอนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 40 ข้อ ซึ่งได้แบ่งจำนวนคำถามในกรอบคดุมองประกอบในการจัด (Management) 4 ด้าน รวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น ในจำนวนคำถาม 40 ข้อ ดังกล่าวแบ่งเป็นสัดส่วนได้ดังนี้ คือ ระบบ (System) 7 ข้อ การดำเนินงาน (Operation) 9 ข้อ การสนับสนุน (Support) 5 ข้อ การควบคุม (Control) 6 ข้อ รวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น (Problems and Opinions) 13 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขออนุญาตกำหนดคณิศรหมายล่วงหน้ากับประชากรจริง คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 คน ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละอย่างน้อย 2 ชั่วโมง และใช้การสังเกตประกอบการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ เสนอในรูปตารางแสดงความถี่ จำนวน 6 ตาราง คำนวณเป็นร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เสนอในรูปตารางแสดงความถี่ของจำนวนคำตอบ จำนวน 40 ตาราง คำนวณเป็นร้อยละ

ต่อจากนั้น เสนอตารางซึ่งแสดงคำตอบที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุด และรองลงมา จำนวน 5 ตาราง เท่ากัน จำนวนหลักการจัด (Management) 4 ด้าน รวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น (Problems and Opinions) ลำดับสุดท้าย เสนอตารางที่แสดงคำตอบซึ่งมีผู้ตอบมากที่สุด โดยสรุปหลักการจัดทั้ง 4 ด้าน รวมทั้งปัญหาและความคิดเห็น ลงใน 1 ตาราง

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 13 คน เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา 10 คน อีก 3 คนเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน เพศหญิง 3 คน ซึ่งส่วนมากจบการศึกษาภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 61.54 จบการศึกษาจากต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 38.48 ระดับการศึกษา คือปริญญาตรี และปริญญาโท จบปริญญาเอกมีเพียงคนเดียว ระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการในฐานะเป็นผู้บริหาร หรืออาจารย์โดยเฉลี่ยจะอยู่ประมาณ 5-14 ปี

ประเภทการจัดการศึกษา จัดการศึกษาประเภทวิชาชีพการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.77 ลำดับรองลงมาเป็น ประเภทช่างอุตสาหกรรม และคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยส่วนมากเปิดสอนชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายอาชีพ) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรครูมัธยมระดับการศึกษาสูงสุดคือ ประกาศนียบัตรเทคนิคชั้นสูง

จำนวนผู้เรียนเพศชายมีจำนวนมากกว่าผู้เรียนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 4.22 กลุ่มที่ 1 จำนวนผู้เรียนเพศชายมากกว่าผู้เรียนเพศหญิง กลุ่มที่ 2 จำนวนผู้เรียนทั้ง 2 เพศใกล้เคียงกัน กลุ่มที่ 3 จำนวนผู้เรียนเพศหญิงมากกว่าผู้เรียนเพศชาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของการวิจัยนี้แยกผลสรุปออกเป็นแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้คือ

1. การจัดระบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิทยาลัยส่วนมากมีความสับสนเรื่องการใช้หลักการในการกำหนดจุดมุ่งหมาย มีวิทยาลัยเพียง 5 แห่งเท่านั้นที่ใช้หลักการพิจารณา แนวคิด พื้นฐาน ประสบการณ์ หรือความมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมมาปัดเป็นหลักในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ส่วนตัวความมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคนอื่น ฝึกความรับผิดชอบ การยอมรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ซึ่งได้จากการสำรวจเกี่ยวกับบุคคลซึ่งมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญมากที่สุด ต่อจากนั้นก็เป็นผู้บริหารและผู้เรียนตามลำดับ วิทยาลัย 8 แห่ง จัดกิจกรรมขึ้นมาในรูปแบบหรืออบรม

มีวิทยาลัยเพียง 5 แห่งที่แบ่งประเภทของการจัดกิจกรรมเป็นด้านวิชาการ สันทนาการและกีฬา ๑ ในการจัดกิจกรรมดังกล่าววิทยาลัย 8 แห่ง จัดกิจกรรมรวมทุกระดับการศึกษา วิธีการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาของชุมนุมหรือชมรมของวิทยาลัย 6 แห่ง คือ การที่ให้ผู้เรียนเลือกเองแล้ว เสนอผ่านหัวหน้าแผนกกิจกรรม หรือหัวหน้าฝ่ายบริการ และผู้อำนวยการตามลำดับ วิทยาลัยทุกแห่งมีหลักการที่จะอนุมัติให้มีการจัดตั้งชุมนุม หลักเกณฑ์ทั้งวิทยาลัย 10 แห่งใช้เหมือนกัน คือ เป็นกิจกรรมซึ่งเมื่อจัดขึ้นแล้วต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา กล่าวคือ มีคุณประโยชน์ต่อสถานศึกษา และพัฒนาตัวผู้เรียนในด้านวิชาการ ความสามารถพิเศษ ความสามัคคีในกลุ่มของผู้เรียนเอง ตลอดจนให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งไม่เกินขอบเขตแก่ผู้เรียนด้วย

(2.) การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิทยาลัยทุกแห่งมีวิธีการสร้างความเข้าใจและเร้าความสนใจให้บุคคลทุกกลุ่มในสถานศึกษาเห็นคุณค่า และเข้าร่วมการจัดกิจกรรม วิธีการทั้งวิทยาลัย 7 แห่งใช้เหมือนกัน คือ การประชุมชี้แจงครู-อาจารย์ และผู้เรียน ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ตามโอกาสอันควร

ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ถูกต้องตามหลักการ วิธีการซึ่งวิทยาลัยใดจัดทำแตกต่างกันออกไป และไม่สร้างความสนใจให้เกิดขึ้นมากเท่าที่ควร ได้แก่ การให้คำปรึกษา สอดตามโครงการ พิจารณาเป้าหมาย และการวางแผนการจัดกิจกรรม เป็นต้น มีวิทยาลัยเพียง 2 แห่ง ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานตามหลักการ กล่าวคือ เชิญวิทยากรมาให้ข้อมูล ส่งครู-อาจารย์ไปศึกษาวิธีการจัดกิจกรรม มอบให้ครู-อาจารย์ ซึ่งมีความรู้ในงานด้านนั้นเป็นผู้ดำเนินการ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งวิทยาลัยต่าง ๆ จัดขึ้นในปีการศึกษา 2517 วิทยาลัย 9 แห่งจัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรม โดยไม่แบ่งประเภท มีบางวิทยาลัยซึ่งแบ่งประเภทการจัดกิจกรรมเป็นประเภทต่าง ๆ กิจกรรมซึ่งได้รับความนิยมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 34.68 คือ กิจกรรมประเภทกีฬา ลำดับรองลงมา คือ กิจกรรมประเภทวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 21.77 เป็นที่น่าสังเกตว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ความสนใจในการจัดกิจกรรม ประเภทศาสนาและประเพณีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.03

ในการจัดตั้งชุมนุมใหม่ขึ้น วิทยาลัยทุกแห่งเห็นพ้องกันว่า ควรให้มีการเสนอโครงการให้ครูตรวจหา วิทยาลัย 11 แห่ง ในเหตุผลว่า เพื่อดูจุดมุ่งหมายการดำเนินงานควบคุมการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมให้ตรงเป้าหมาย

บุคคลที่ควรมีส่วนรับรู้ในการจัดกิจกรรมมากที่สุด ตามความคิดเห็นของวิทยาลัย 10 แห่ง คือ อาจารย์ที่ปรึกษาของชุมนุม รองลงมา คือ ผู้อำนวยการ

* วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและนำผลมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในวิทยาลัย 10 แห่ง มีการประเมินผลและนำผลนั้นมาใช้ แต่วิธีการที่ใช้ก็ยังไม่เป็นระบบแบบแผนตามหลักเกณฑ์วิธีการซึ่งวิทยาลัยใช้มากที่สุด คือ การสังเกต

การแนะนำใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมรู้จักวิทยากร และแหล่งวิชาการนั้น วิทยาลัยทุกแห่งให้ความช่วยเหลือเต็มที่แก่ผู้ดำเนินงาน วิธีการซึ่งวิทยาลัย 12 แห่ง ใช้มากที่สุด คือ การแนะนำใหญ่เรียนไปคิดตนเอง และออกจดหมายของวิทยาลัยให้

จากการสำรวจเกี่ยวกับที่มาของความตริเริ่มในการจัดกิจกรรมนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ 11 คน ตอบว่า ได้จากผู้นิยมมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ช่วยราชการ และครู-อาจารย์ตามลำดับ

การป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม วิธีการซึ่งวิทยาลัย 7 แห่ง ใช้ คือ ระบบการดำเนินการตามสายงานเป็นวิธีการควบคุม

(3.) การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิทยาลัยทุกแห่งให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ

การจัดหาเงินเพื่อการจัดทำกิจกรรม วิทยาลัย 12 แห่ง ส่งเสริมการจัดหาเงินเพื่อทำกิจกรรม วิธีการหาเงินซึ่งวิทยาลัย 11 แห่ง ใช้เหมือนกัน คือ การจัดกิจกรรมพิเศษหารายได้ วิธีการอื่นที่ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ การเรียกรายได้จาก ครู-อาจารย์และนักเรียน หารายได้จากทางขายสิ่งของ และค่าสมัครเข้าร่วมกิจกรรมจากสมาชิก ตามลำดับ

การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม วิทยาลัย 9 แห่ง ไม่กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม วิทยาลัย 12 แห่ง ให้จัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน วิทยาลัย 9 แห่ง ให้แนวคิดเพิ่มเติมว่า กิจกรรมซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องเข้าร่วม อาจจะอนุมัติให้จัดในเวลาเรียนตามที่เหมาะสม

สถานที่ซึ่งใช้ในการจัดกิจกรรม คำตอบของวิทยาลัยทั้ง 13 แห่ง คือ การให้บริการของวิทยาลัย สถานที่อื่น ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นลำดับใกล้เคียง คือ ห้องเรียน ซึ่งไม่มีการสอน และห้องประชุม

การจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม วิทยาลัยทุกแห่งให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ มีวิทยาลัยแห่งเดียวที่มีขอแม่ในการสนับสนุนเรื่องนี้

การสนับสนุนด้านการจัดหาบุคลากรจากหน่วยงานอื่นของวิทยาลัย วิทยาลัยทุกแห่งให้ความช่วยเหลือเต็มที่ วิธีการซึ่งวิทยาลัย 8 แห่ง เลือกใช้มากที่สุด คือ การรับทราบอนุมัติ และบันทึกแจ้งให้อาจารย์รับรู ลำดับรองลงมา คือ การให้ครูเรียนไปเชิญอาจารย์ผู้นั้นเอง วิธีการนี้ใช้เฉพาะวิทยาลัยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เท่านั้น

4. การควบคุมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิทยาลัย 10 แห่งมีข้อจำกัดในการจัดตั้งชุมนุม เช่น ชุมนุมทางการเมือง ซึ่งขัดกับระเบียบการปกครองของประเทศ หรือชุมนุมซึ่งเมื่อจัดขึ้นแล้ว จะขัดต่อการเรียนการสอน ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี วิทยาลัย 3 แห่ง ไม่มีข้อจำกัดในการจัดตั้งชุมนุม โดยมีเหตุผลว่า การประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างครู-อาจารย์และนักเรียน จะช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมนโยบายการจัดกิจกรรม พบว่า วิธีการซึ่งวิทยาลัยทั้ง 12 แห่ง ใช้คือ การดำเนินงานตามสายงานที่ต่อเนื่องกันทั้งครู-อาจารย์และนักเรียน มีวิทยาลัยเพียงแห่งเดียวซึ่งไม่มีการควบคุมนโยบายในเรื่องนี้ เพราะใช้การฝึกความรับผิดชอบในการสร้างงานให้สำเร็จ ซึ่งจะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนได้

การควบคุมการจัดสรรเรื่องการเงินของแต่ละชุมนุม วิทยาลัยทุกแห่งมีวิธีการดำเนินการในเรื่องนี้ แต่มีระเบียบวิธีการต่าง ๆ กันออกไป วิธีการซึ่งวิทยาลัย 6 แห่ง ใช้มากที่สุด คือ ให้ทุกชุมนุมฝากยอดเงินทั้งหมดไว้ที่ธนาคาร วิทยาลัย 5 แห่งให้จัดระเบียบเบิกจ่ายตามแบบราชการ วิทยาลัย 5 แห่งมีการสรุปผลการใช้จ่ายเสนอใหญ่ผู้อำนวยการรับทราบ

การหาพบผู้อำนวยการเพื่อปรึกษาการจัดกิจกรรม วิทยาลัยทุกแห่งไม่กำหนดเวลาให้หาพบ แต่หาพบได้ทุกโอกาส มีวิทยาลัยแห่งเดียว ซึ่งให้ขอแม่เพิ่มเติมว่า ยกเว้น

เมื่อมีราชการรีบด่วน หรืองานที่สำคัญ หรือรีบด่วนอื่น

ในการควบคุมการใช้ อุปกรณ์ สถานที่ เวลาและเครื่องอำนวยความสะดวก วิทยาลัยทุกแห่งมีวิธีการควบคุมเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ วิธีการซึ่งวิทยาลัยทุกแห่งใช้เหมือนกัน คือ ใ้คณะกรรมการดำเนินงาน หรือประธานชุมนุมจัดทำหนังสือขออนุญาตตามสายงาน ที่กำหนด ผู้ให้สัมภาษณ์ของวิทยาลัย 12 แห่ง ใ้คำตอบว่า ต้องขออนุญาตตามผู้อำนวยการ วิทยาลัย

การติดตามผลงานของแต่ละชุมนุม วิทยาลัยทุกแห่งมีการติดตามผลงานของแต่ละชุมนุม วิธีการซึ่งวิทยาลัยทุกแห่งใช้ คือ การสังเกต วิธีการอื่นใดแก่ การสอบถาม คณะกรรมการดำเนินงาน หรืออาจารย์ที่ปรึกษา

5. ปัญหาและความคิดเห็น

5.1 ปัญหาในการจัดกิจกรรม ปัญหาบางประการซึ่งวิทยาลัย 9 แห่ง ประสบ คือ เรื่องการจัดหาเงิน สถานที่ กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจน คุณสมบัติ และจำนวนของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ 12 คน มีความเห็นพ้องกันว่า ผู้เรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นศูนย์กลางกีฬา ส่วนสาเหตุของกรณีพิพาทซึ่งวิทยาลัย 9 แห่งมีความเห็นตรงกันคือ เรื่อง ส่วนตัวจากผลการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรม ซึ่งจัดขึ้นแล้วมักจะมีกรณีพิพาท ผู้ให้สัมภาษณ์ของวิทยาลัย 10 แห่ง ตอบว่า เป็นกิจกรรมประเภทกีฬา วิธีการในการแก้ กรณีพิพาท ซึ่งวิทยาลัย 8 แห่ง ใช้คือ การปรับความเข้าใจระหว่างคูกรณี บุคคลซึ่งเป็น ตัวจักรสำคัญในการแก้ไขกรณีพิพาท วิทยาลัย 12 แห่งให้ความเห็นว่า คือ ผู้อำนวยการ และครู-อาจารย์ ฝ่ายปกครองตามลำดับ

5.2 ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ให้สัมภาษณ์ ของวิทยาลัยทุกแห่งสนใจการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาก เหตุผลของผู้ให้สัมภาษณ์ 6 คน คือ มีความสนใจตั้งแต่สมัยเป็นนักเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมประเภทซึ่งสนใจ

ผู้ให้สัมภาษณ์ของวิทยาลัย 11 แห่ง เห็นว่า การจัดกิจกรรมมีคุณประโยชน์ต่อ สถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ การชวยงานบางอย่างของสถาบัน ตลอดจนการชวยสร้างชื่อเสียง

ให้กับวิทยาลัย วิทยาลัย 9 แห่งให้ความเห็นว่า การจัดกิจกรรมสามารถจัดทำได้ตรงตามเป้าหมาย แต่วิทยาลัยอีก 4 แห่งเห็นว่า กิจกรรมบางชนิดเท่านั้นที่จัดทำได้ตรงเป้าหมาย ในการจัดกิจกรรมร่วมกับสถาบันศึกษาอื่น วิทยาลัย 11 แห่งเคยจัดทำเพราะสถาบันศึกษาอื่น ชักชวน หรือขอความร่วมมือ

จากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการให้ทุนการจัดกิจกรรมบางประเภท เพื่อจัดกรณีพิพาทระหว่างผู้เรียนนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ของวิทยาลัย 9 แห่งไม่เห็นด้วยกับนโยบายนี้ เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลง และควรให้จัดทำได้ ภาควิชาสถานการณโกลเรียมรอย เหตุผลนี้เป็นของผู้ให้สัมภาษณ์จากวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่มจำนวน 4 คน แต่อย่างไรก็ตามวิทยาลัย 7 แห่งเห็นด้วยกับนโยบายของกระทรวง พร้อมกับให้เหตุผลประกอบ แต่ไม่มีความหนักแน่นเท่ากับเหตุผลของกลุ่มที่มีความคิดขัดแย้ง อนึ่งในการตอบคำถามข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ของบางวิทยาลัยให้คำตอบทั้ง 2 อย่าง

นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า การขาดมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้อำนวยการ และความไม่ถูกต้องในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจจะเป็นสาเหตุประการหนึ่งของการ เกิดกรณีพิพาท

อภิปราย

เมื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับหลักและกระบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้พบว่าการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักการดังต่อไปนี้ คือ

1. การใช้หลักการในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ประเภทจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา และชุมนุม หรือชมรม 8
2. การจำแนกประเภทกิจกรรม ประเภทกิจกรรมซึ่งควรจัดในสถานศึกษา 8 P.
3. วิธีการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา 8
4. วิธีการสร้างความเข้าใจและเร้าความสนใจของผู้เรียน และครู-อาจารย์ให้เห็นคุณค่า และเข้าร่วมการจัดกิจกรรม op
5. วิธีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ถูกต้องตามหลักการ 8p
6. วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรม op

8. 3
Op. 3
Con. 3
P.
↓
พจน
ณ
น
น
น

7. วิธีการจัดสรรเรื่องการเงิน con
8. การกำหนดเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานเข้าพบ con
9. วิธีการติดตามผลงานของแต่ละชุมนุม con
10. การวางโครงการร่วมกัน เพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรระหว่างสถาบัน p.

จากขอบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้นเป็นกระจุกสะทอนให้เห็นว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ได้เปิดช่องว่างให้ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีพิพาทของผู้เรียน ระหว่างสถาบันซึ่งเป็นที่ทราบและหวั่นเกรงกันอย่างมาก จนกระทั่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายให้จัดการจัดกิจกรรมบางประเภท

ฉะนั้นวิทยาลัยควรจะสำรวจขอบกพร่องในการดำเนินการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษาของตนเอง และปรับปรุงขอบกพร่องเหล่านั้น เพื่อเป็นการปิดช่องว่างมิให้ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น

ฉะนั้นเพื่อช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรถูกต้องตามหลัก และกระบวนการ และบรรลุเป้าหมายของการจัดทำ บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในวงการศึกษา นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ผู้อำนวยการ และบุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา จำเป็นจะต้องรู้จักหน้าที่ของตน พร้อมกับการบริหารงานในหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการแก้ไข และปรับปรุงขอบกพร่องต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว และเพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณประโยชน์อย่างสมบูรณ์ในการช่วยเสริมสร้างผู้เรียน ให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้น กลุ่มบุคคลดังกล่าวจึงควรให้ความสนใจเรื่องต่าง ๆ ที่จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารระดับกรมและกระทรวง ผู้บริหารระดับนี้ควรช่วยให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยช่วยวางเกณฑ์การอนุญาตให้เก็บค่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละปีการศึกษา ให้เหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ระดับชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายปีละ 25.00 บาท ระดับการศึกษาสูงกว่านี้ปีละ 40.00-50.00 บาท การจัดแบ่งสรรเงินให้กิจกรรมประเภทต่าง ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของวิทยาลัย หัวหน้าแผนก

กิจกรรมเสริมหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษา

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท ซึ่งจะต้องจัดสรรการเงินเพิ่มมากขึ้นกว่าที่กำหนด ก็อาจจะทำได้โดยวิทยาลัยพิจารณาเสนอกรมเพื่อขออนุมัติการจัดกระทำเป็นการโดยการเสนอวัตถุประสงค์ ความจำเป็นในการจัดทำและโครงการคร่าว ๆ หรือ อยู่ในดุลยพินิจของแต่วิทยาลัย การจัดเก็บเงินในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ควรจะจัดทำเฉพาะผู้เรียนซึ่งสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น

2. การวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจัดแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1) การวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละวิทยาลัย วิทยาลัยควรมีการจัดโครงการวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรรวมกัน ตลอดปีการศึกษา แสดงใหญ่เรียนเห็นประเภทการจัดกิจกรรม ตลอดจนชุมนุมต่าง ๆ ที่จะจัดใหม่ขึ้นในแต่ละปีการศึกษา ตลอดจน กิจกรรมบางประเภทที่เคยจัดมีขึ้นในบางปีการศึกษาด้วย เพื่อให้ใหญ่เรียนใคร่และพิจารณาเลือกกิจกรรมซึ่งมีความสนใจ และอยากสมัครเข้าร่วมด้วย

นอกจากนี้วิทยาลัยควรจะให้แจ้งใหญ่เรียนรู้ว่า ผู้เรียนทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย 1 ชุมนุม และสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนเรื่องการจัดกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจอันถูกต้องของผู้เรียนในเรื่องนี้ เพื่อให้ใหญ่เรียนดำเนินการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยที่กำหนดไว้

2.2) การวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรระหว่างวิทยาลัย การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรระหว่างสถาบันศึกษา วิธีการที่ดี ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครู-อาจารย์ และผู้เรียน เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนระหว่างสถาบันศึกษา ซึ่งจะช่วยให้เป็นการป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมใดด้วย

การประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างครู-อาจารย์ และผู้เรียน ในการร่วมวางแผนการจัดกิจกรรม และใหญ่เรียนมีบทบาทในเรื่องนี้ด้วย จะเป็นการวางแผนป้องกันปัญหาต่าง ๆ ล่วงหน้า เพราะผู้เรียนย่อมมีความเข้าใจในความต้องการ ปัญหาต่าง ๆ ระหว่างผู้เรียนกันเองดียิ่งกว่าครู-อาจารย์ ฉะนั้นการให้ใหญ่เรียนเข้าร่วมการวางแผนการจัดกิจกรรมในคานต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจัดทำได้ เช่น การเชียร์ การรักษาสถานการณ์

“อาจจะช่วยแก้ปัญหาการฉีพืพาทคังที่ เคยมีมาแตกอน ไหมมกลงไปไค้

3. หลักในการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิทยาลัยควรมีหลักในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น จิตวิทยาตามระดับอายุของผู้เรียน อิทธิพลความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เทคโนโลยี และการเมือง รวมทั้งศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ ของสังคมที่ใกล้เคียงกับสถาบันศึกษา เป็นต้น

4. การกำหนดจุดมุ่งหมาย ควรแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ จุดมุ่งหมายของแต่ละ สถาบันศึกษา และจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมของแต่ละชุมนุม ดังนี้

4.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป ควรเป็นจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของแต่ละวิทยาลัย ซึ่งชี้แจงใหญ่ไว้บนรุเพื่อใช้เป็นแนวทางการควบคุมการจัดกิจกรรม เช่น เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

เพื่อพัฒนาความสนใจ ความสามารถ ความคิดริเริ่มของผู้เรียน ให้มีพฤติกรรมเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง

เพื่อฝึกความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีในการร่วมทำงานกับบุคคลอื่น ในสังคมประชาธิปไตย

เพื่อรักษาและสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของชาติ

เพื่อเตรียมตัวผู้เรียน ให้ปรับตัวอยู่ได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ ของ สังคม ฯลฯ

4.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นจุดมุ่งหมายของกิจกรรมของแต่ละชุมนุม ที่จะ แสดงให้เห็นคุณประโยชน์ของการจัดกิจกรรม ซึ่งจะมีขึ้นกับผู้เรียน เป็นแนวทางการดำเนินงาน ของชุมนุม และต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัย

5. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การประเมินผลในการจัดกิจกรรม นั้นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการประเมินผลจะเป็นกระจกสะท้อนให้รู้ค่าเนนการจั กิจกรรมใดบรรลุการดำเนินงานว่า สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือเพื่อเป็นการ

ศึกษาขอบกรอบในการดำเนินงาน ซึ่งควรจะนำมาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานครั้งต่อไป

การประเมินผลควรมีวิธีการจัดทำอย่างมีหลักเกณฑ์ และควรมีการประเมินจากบุคคลหลายกลุ่ม เช่น สมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน อาจารย์ที่ปรึกษา ครู-อาจารย์ บุคคลอื่น ๆ และผู้อำนวยการ การประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งอาจจะไม่จำเป็นจะต้องประเมินจากบุคคลทุกกลุ่ม แต่ควรพิจารณาเลือกตามความจำเป็น

ตัวอย่างบัตรประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

บัตรประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

(โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในการพิจารณาการจัดกิจกรรมและกรอกข้อความชี้แจงเหตุผลและข้อเสนอแนะ)

ชุมนุม..... ชื่อของกิจกรรม.....

วัน เวลาที่จัด.....

สถานภาพของผู้แสดงความคิดเห็น สมาชิก / กรรมการ / อาจารย์ที่ปรึกษา / (โปรดขีดข้อความที่ไม่ใช่) อื่น ๆ

การจัดกิจกรรมครั้งนี้ ดีมาก _____ ดี _____ พอใช้ _____ ใช้ไม่ได้ _____

เหตุผล.....

ข้อเสนอแนะ.....

ตัวอย่างแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เสนอ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ

ชุมนุม.....	ชื่อของกิจกรรม.....
กำหนดวัน เวลาที่จัด.....	
อาจารย์ที่ปรึกษา.....	
1. สรุปข้อคิดเห็นของสมาชิก	
1.1 ผลการจัด.....	
1.2 เหตุผล.....	
.....	
1.3 ขอเสนอแนะ.....	
.....	
2. สรุปข้อคิดเห็นของกรรมการ	
2.1 ผลการจัด.....	
2.2 เหตุผล.....	
.....	
2.3 ขอเสนอแนะ.....	
.....	
3. สรุปข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา	
3.1 ผลการจัด.....	
3.2 เหตุผล.....	
.....	
3.3 ขอเสนอแนะ.....	
.....	

6. การเสนอสรุปผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรปลายปีการศึกษา วิทยาลัย ควรวางแผนที่จะให้แต่ละชุมนุมเสนอสรุปผลการจัดกิจกรรมก่อนสิ้นปีการศึกษา เพราะเป็นวิธีการที่วิทยาลัยจะได้ศึกษาการดำเนินงานจัดกิจกรรมทั้งด้านขอบบกระอง คุณประโยชน์ เพื่อจะได้นำไปใช้ขงมูลในการจัดกิจกรรมในปีการศึกษาต่อไป

การเสนอสรุปผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แต่ละชุมนุมจะต้องเสนอผลการจัดกิจกรรม และแสดงบัญชีรับจ่าย ซึ่งผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ฝ่ายบัญชีและการเงินของวิทยาลัย

อนึ่ง การเสนอสรุปผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิทยาลัยควรมอบหมายให้แผนกกิจกรรมเสริมหลักสูตรวางระเบียบและฟอร์มให้ทุกชุมนุมใช้และปฏิบัติเหมือนกัน เพื่อความเป็นระเบียบ ความสะดวก และรวดเร็วในการตรวจสอบ

7. บุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม บุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคือ ผู้อำนวยการ ครู-อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน บุคคลเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดกิจกรรมว่าจะมีผลสำเร็จเพียงใด ก็ต่อเมื่อบุคคลดังกล่าวตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองและดำเนินงานตามหน้าที่ของตนเอง โดยที่การประสานงานอย่างสม่ำเสมอในระหว่างกลุ่มของตนและผู้เรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการและอาจารย์ที่ปรึกษาควรพยายามติดตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยตนเอง ใ้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยหาโอกาสพบปะกับกรรมการดำเนินงานเป็นครั้งคราว เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้เรียนในการจัดกิจกรรม และควบคุมการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยด้วย

8. กรณีพิพาทที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมบางประเภทควรหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขตามที่ใดเสนอไว้ในข้อ 2.2 นอกจากนี้การจัดกิจกรรมระหว่างสถาบันไม่ควรจัดขึ้นเพื่อการแข่งความสามารถในค่านั้น ๆ แต่ควรจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการเสริมสร้างพละนาถัยของผู้เรียนและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันศึกษา ถ้าเป็นการแข่งขันกีฬาควรจัดในรูปแบบทีมผสมระหว่างสถาบันศึกษา

การจัดกิจกรรมระหว่างสถาบันศึกษา เป็นเรื่องที่ต้องจัดทำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ของแต่ละสถาบัน ผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ขึ้นอยู่กับ การวางแผนงานและความร่วมมือของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนร่วม

9. เอกสารต่าง ๆ ที่แต่ละชุมนุมจะต้องใช้ในการจัดกิจกรรมควรวางแผนพร้อม ใช้เหมือนกันทุกชุมนุม เช่น ใบเสร็จรับเงิน แบบฟอร์มการทำบัญชีรับจ่าย บัตรประเมินผล การจัดกิจกรรม แบบฟอร์มเสนอสรุปผลการจัดกิจกรรม การทำบันทึกรายงานการประชุม เป็นต้น

10. ความร่วมมือของบุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา ในการที่จะช่วยการจัดกิจกรรมใหม่บรรลุเป้าหมาย บุคคลเหล่านี้ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกัน และถือว่าเป็นหน้าที่ของตนในการที่จะต้องช่วยสร้างความเข้าใจอันถูกต้องให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนการให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เมื่อผู้เรียนมีความต้องการความช่วยเหลืออันดี และตระหนักในคุณค่าของการจัดกิจกรรมนั้น

ครูนับว่าเป็นบุคลากรในสถานศึกษาที่นับว่าใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด จะต้องมีความสำนึกถึงความเป็นครู ต้องศึกษา และเข้าใจในตัวผู้เรียน ใญ่รูจักยืนของผูเรียนอย่างถูกต้อง คอยอบรมสั่งสอน ป้องกันการกระทำผิด บกพรอง และส่งเสริมการทำความคิด

11. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ถูกต้องตามหลักการ ตลอดจนการสร้างความเข้าใจและเร้าความสนใจของผู้เรียนให้เห็นคุณค่าและเข้าร่วมการจัดกิจกรรมมีความสำคัญ ตลอดจนมีผลของการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาโดยตรง ฉะนั้นวิธีการที่จะจัดดำเนินงานจะต้องเป็นวิธีการที่ดึงความสนใจของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิดความสนใจและอยากรู้ ฉะนั้นการให้ข้อมูลในเรื่องดังกล่าวจึงควรทำอย่างมีระบบและแบบแผนที่ดี เช่น การเชิญวิทยากรนอกสถานศึกษามารายาย หรืออภิปรายให้กับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ฟัง และเปิดโอกาสให้ซักถามขอของใจต่าง ๆ หรือจัดปฐมนิเทศกรรมการดำเนินงานรุ่นใหม่ โดยเชิญวิทยากรรุ่นเก่ามาอภิปรายให้ฟังถึงวิธีการดำเนินงาน คุณประโยชน์ ข้อดี ข้อเสีย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรพยายามหลีกเลี่ยงการเชิญบุคลากรในสถานศึกษาที่มีอยู่บ่อยครั้ง แต่ควรใช้ในบางครั้งที่จำเป็น เพราะเมื่อพิจารณาตามหลักจิตวิทยาแล้ว ครู-อาจารย์ มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมาก จนในบางครั้งผู้เรียนอาจจะต้องการพบบุคคลใหม่จากวงกายนอกที่มีชื่อเสียง ซึ่งจะช่วยสร้าง

ความเชื่อมั่นในแถบเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ครู-อาจารย์จะต้องช่วยเป็นฝ่ายประสานงานในการชี้แจงนโยบายให้แก่วิทยาการ หรือคุณประโยชน์ที่จะได้รับให้แถบเรียนเช่นกัน

12. การจำแนกประเภทการจัดกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมที่ควรจัดในสถานศึกษา การแบ่งประเภทของกิจกรรมเป็นเครื่องช่วยชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมของแต่ละชุมนุมหรือชมรมนั้น ๆ จะมีคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน สถานศึกษา หรือสังคมภายนอกในทางใดบ้าง และจะช่วยให้การควบคุมการจัดตั้งชุมนุมนั้นจะจัดเขาอยู่ในกิจกรรมประเภทใด ซึ่งสถานศึกษากำหนดไว้ เช่น กิจกรรมประเภทวิชาการ สันทนาการ กีฬา การปกครอง ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ

ประเภทของกิจกรรมที่ควรจัดขึ้นในสถานศึกษาควรมีหลักพิจารณา เช่น ประเภทส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน พัฒนาตัวผู้เรียนในทางต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่สังคมต้องเผชิญอยู่ เช่น การแต่งตัวหรือการวางตัวของผู้เรียนวัยรุ่นในโอกาสต่าง ๆ กิจกรรมประเภทที่ควรจัดเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนี้คือ การฝึกมารยาทและการเขาสมาคม เป็นต้น (ดูรายละเอียดในเรื่องการจัดกิจกรรม)

13. การคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา วิธีการที่ผู้เรียนเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาเองนั้นเป็นวิธีการที่ดี แต่ก่อนนี้มีการเลือกนั้น วิทยาลัยควรวางแผนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของปีการศึกษาที่แล้วอย่างคร่าว ๆ พร้อมกับข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจและความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เคยจัดทำมาแล้ว เพื่อเป็นการช่วยให้แนวทางแถบเรียนในการเลือก และเป็นการช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้เรียนและฝ่ายบริหารของวิทยาลัยในเรื่องนี้ด้วย

แต่อย่างไรก็ตามวิทยาลัยควรวางให้อิสระแถบเรียนในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาโดยมีกำหนดว่า ครู-อาจารย์ที่ได้รับการเลือกนั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยและครู-อาจารย์ลงมติเห็นชอบด้วย

14. การกำหนดเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานเข้าพบกับผู้บริหาร เป็นสิ่งจำเป็นมาก วิทยาลัยควรวางแผนให้เข้าพบอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อการสร้างความเข้าใจอันถูกต้องระหว่างฝ่ายบริหารของวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ๆ และจะเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และลดช่องว่างระหว่างกลุ่มบุคคลดังกล่าวด้วย

การเข้าพบครั้งแรกควรพบเมื่อชุมนุมหรือชมรมวางโครงการจัดกิจกรรมเสร็จ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแล้ว เพื่อเสนอโครงการใหญ่บริหารรับทราบและ อาจจะมีการปรึกษาหารือให้คำแนะนำก่อนการจัดดำเนินการ ครั้งที่สองควรเป็นปลายปีการศึกษา เมื่อการจัดกิจกรรมสิ้นสุดลง ควรเข้าพบเพื่อการเสนอสรุปผลการดำเนินงานพร้อมด้วยเอกสารต่าง ๆ ที่ต้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน

อนึ่ง วิทยาลัยมีแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แผนกิจกรรมจะเป็นผู้ประสานงานในเรื่องนี้

15. การติดตามผลการจัดกิจกรรมนั้น ผู้บริหารควรติดตามผลทุกระยะของการจัดกิจกรรม เช่น การวางโครงการ การดำเนินการ และการจัดทำ วิธีการที่ควรใช้ควรจะใช้หลาย ๆ วิธี เช่น การวางโครงการอาจจะให้เสนอในรูปแบบของเอกสาร การดำเนินงานให้เสนอในรูปแบบของเอกสารหรือใหญ่แทนของคณะกรรมการเข้าพบ เพื่อชี้แจง การจัดทำควรพยายามเสาะแสวงหาสังเกตการจัดทำด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นว่าวิทยาลัยให้ความสนใจในการดำเนินงานและเพื่อจะได้เป็นการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดทำจากประสบการณ์โดยตรง หรือการซักถามจากสมาชิก หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย

16. ผู้อำนวยการควรพิจารณาความดีความชอบ ผลงานการจัดกิจกรรมของครู-อาจารย์ที่ปรึกษา ให้มีความสำคัญเท่าเทียมกับการเรียนการสอน และควรพิจารณาลดชั่วโมงสอนให้แก่ครู-อาจารย์เหล่านั้น เพราะครู-อาจารย์เหล่านั้นนอกจากจะต้องเสียสละเวลาส่วนตัว แรงกาย และกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการสร้างเสริมคุณสมบัติทางประการให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาวิชาเรียนให้ไม่ไกล และคุณสมบัติเหล่านั้นจะเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นแก่ผู้เรียนอย่างยิ่งในอนาคต จึงนับว่าบทบาทของครู-อาจารย์เหล่านั้นสำคัญยิ่งในการช่วยพัฒนาตัวผู้เรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อนึ่งในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางชนิดของสถานศึกษา เช่น การจัดดนตรี กีฬา และมักจะมีกรณีพิพาทตามมาบ่อยครั้ง ผู้บริหารระดับสูงแก้ปัญหาโดยการสั่งห้ามการจัดกิจกรรมประเภทดังกล่าว การแก้ปัญหาเช่นนี้เป็นเพียงการเลี่ยงความเป็นจริง เพราะตัวปัญหา มิได้อยู่ที่การจัดกิจกรรมนั้น ๆ แต่อยู่ที่ตัวผู้เรียน การวางแผนการดำเนินงานการจัด ตลอดจน

การสร้างความสำเร็จในคุณค่าของกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน

การที่ผู้บริหารระดับสูงใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยมิได้โทษแนวคิดที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เป็นการสร้างทัศนคติที่ไม่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะเข้าใจปัญหาผิด และเห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมผิดไปด้วย ผู้เรียนบางกลุ่มอาจจะไม่เห็นด้วยในการกระทำเช่นนั้น แต่ไม่อาจจะสามารถชักแย้งได้ ฉะนั้นความรู้สึกขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เรียน ซึ่งอาจจะหาหนทางออกจากสถานศึกษาไปใช้สถานที่ภายนอก ใช้จัดทำกิจกรรมตามความปรารถนาของตน ผู้เรียนเหล่านั้นอาจจะรวมกลุ่มสร้างพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาต่อสังคม ดังที่พบอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากขาดบุคคลที่จะให้คำแนะนำและช่วยเหลือหลอมพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนี้ ผู้บริหารระดับสูงต้องมีส่วนรับผิดชอบ เนื่องจากวิธีการแก้ไขปัญหานั้น พยายามจะโยนความรับผิดชอบและปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในพหุหน้าที่ของตนออกไปนั้น เป็นผลให้ผู้เรียนไปสร้างพฤติกรรมเอง โดยปราศจากผู้ให้การแนะนำปรึกษาที่ถูกต้อง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารและสถานศึกษาควรพยายามดึงผู้เรียนให้ใช้เวลาว่างที่เหลือจากการเรียนอยู่ในสถานศึกษา การสอนโดยให้จัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ตามความต้องการ ความสนใจให้เหมาะกับระดับวัย เพศ และการศึกษา โดยมีครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ วิธีการนี้จะสามารถเห็นยวรงค์ใหญ่ผู้เรียนมีพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง และจะช่วยลดการวิวาทในระหว่างกลุ่มลงได้ อย่างไรก็ตามวิธีการนี้จะสามารถนำมาใช้สัมฤทธิ์ผลได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกกลุ่มของสถานศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจในวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและให้การสนับสนุนอย่างจริงจังด้วย

ขอเสนอแนะ

เพื่อเป็นการสำรวจและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น จึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้คือ

1. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลในส่วนภูมิภาค
2. ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร หรือ
ส่วนภูมิภาค

4. การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนอาชีวศึกษา
ของรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์